

Filmfakta

Ämne: Biologi, Geografi

Ålder: Från 12 år (M, H)

Speltid: 13 minuter

Svenskt tal med svensk text

Produktion: Kunskapsmedia, 2018

Syfte/strävansmål

- Att lära sig om Östersjön. Områdets geografi, miljöproblem och vilka djur- och växtarter som lever i Östersjön.

Undervisningen ska behandla följande innehåll enligt läroplan

Geografi (mellanstadiet)

- Namn och läge på Sveriges landskap samt orter, berg, hav och vatten i Sverige samt huvuddragen för övriga Norden.
- Namn och läge på övriga Europas länder samt viktigare öar, vatten, berg, regioner och orter.

Geografi (högstadiet)

- Klimatförändringar, olika förklaringar till dessa och vilka konsekvenser förändringarna kan få för människan, samhället och miljön i olika delar av världen.
- Namn och läge på världsdelarnas viktigare länder, vatten, öar, berg, öknar, regioner och orter.
- Sårbara platser och naturgivna risker och hot, till exempel översvämningar, torka och jordbävningar, och vilka konsekvenser det får för natur- och kulturlandskapet.

Biologi (mellanstadiet)

- Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling.
- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskaper om detta har, till exempel för jordbruk och fiske.

Biologi (Högstadiet)

- Människans påverkan på naturen lokalt och globalt. Möjligheter att som konsument och samhällsmedborgare bidra till en hållbar utveckling.
- Biologisk mångfald och vad som gynnar respektive hotar den. Samhällsdiskussioner om biologisk mångfald, till exempel i samband med skogsbruk och jakt.
- Aktuella samhällsfrågor som rör biologi.

Produktion: Kunskapsmedia, Sverige
© Kunskapsmedia Group Stockholm AB, MMXXVIII
Filmnr: 1772KM

Östersjön

Filmens innehåll

Visste du att Östersjön är världens största hav med bräckt vatten? I den här filmen ska vi lära oss varför, och vad bräckt vatten är för något. Vi diskuterar miljöpåverkan och vilken inverkan föroreningar har på Östersjöns situation. Vi går igenom begrepp som *innanhav*, *översvämning*, *algbloomning*, *bottendöd* och *överfiske*.

Vi går också igenom vilka länder som delar på Östersjöns kust och vad Helsingforskonventionen är för något. Vi lär oss även om några av de djur- och växtarter som vi kan hitta i Östersjön!

Kapitel i filmen

- Inledning (00:00-00:47)
- Östersjöns geografi (00:48-03:01)
- Kommunikation och turism (03:02-04:19)
- Växt- och djurliv (04:20-07:33)
- Miljöpåverkan (07:34-09:09)
- Översvämning (09:10-10:40)
- Östersjöns framtid (10:41-12:20)
- Sammanfattning (12:21-SLUT)

Östersjön

Innan filmen

Vad vet vi?

Vad kan du om Östersjön sedan tidigare?

Diskussionsfrågor till filmen

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Diskussionsfrågorna är indelade enligt filmens kapitel.

Östersjöns geografi (00:48-03:01)

- Vilka områden är Östersjön uppdelat i? Kan du namnge några?
- Östersjön är ett innanhav, vad betyder det?
- Vilka länder ligger runt Östersjön? Kan du namnge alla länder?
- Vad är bräckt vatten? Vad innebär det att Östersjön har bräckt vatten? Förklara.
- Vad är medeldjupet i Östersjön?
- Hur djupt är Östersjön som djupast?

Kommunikation och turism (03:02-04:19)

- Varför tror du att Östersjön är en sådan viktig kommunikations- och transportled? Diskutera tillsammans.
- Vilken påverkan har sjötrafiken på Östersjön?

Växt- och djurliv (04:20-07:33)

- Det finns inte så stor variation av arter i Östersjön, varför är det så?
- Kan du ge några exempel på arter som vi kan hitta i Östersjön?
- Varför är arterna ansträngda i Östersjön?
- Varför är överfiske ett problem? Hur påverkas havet av det?

Miljöpåverkan (07:34-09:09)

- Vad är Helsingforskonventionen? Vad innebär den?
- Vad innebär det att åtta av nio av Östersjöländerna är medlemmar i EU?
- Varför har Östersjön en lång omsättningstid? Vad innebär det och vilka konsekvenser får det på havet?
- Hur påverkas Östersjön av föroreningar? Vart kommer föroreningarna ifrån?

Övergödning (09:10-10:40)

- Vad är övergödning? Vad innebär det?
- Hur påverkas Östersjön av övergödning?
- Vad är algblomning? Vad innebär det?
- Vad är bottendöd? Vad innebär det?
- Hur påverkas Östersjön av bottendöd?

Östersjöns framtid (10:41-12:20)

- Hur kan vi förbättra vattenkvaliteten i Östersjön? Diskutera tillsammans.
- Vad kan vi göra för att värna om miljön? Kan du ge några exempel?

Sammanfattning (12:21-SLUT)

- Vad tyckte du om filmen?
- Har du lärt dig någonting nytt efter att ha sett filmen?

Efter filmen

Fördjupning

Dela in eleverna i grupper om tre eller fyra elever. Ge varje grupp ett kapitel ur filmen som de ska ta reda på mer om. De kan använda sig av böcker, tidskrifter, filmer och internet för att leta reda på fakta som de sedan kan göra ett fördjupat arbete kring. Grupperna presenterar sedan sitt arbete för resten av klassen på valfritt sätt.

Miljöproblemen i Östersjön

Dela in eleverna i grupper om tre eller fyra elever. Låt de leta reda på mer information om miljöproblemen i Östersjön. Vilka problem finns det? Vilka lösningar kan de hitta på problemen? Finns det långsiktiga och kortsiktiga lösningar? Vad kan vi själva göra för att värna om Östersjön? Grupperna redovisar sedan sina arbeten för resten av klassen i form av en digital presentation.

Informationsaffisch

Jobba tillsammans i klassen eller dela in klassen i två grupper. Låt eleverna först diskutera fram miljövänliga handlingar och produkter som värnar om miljön. De skapar sedan tillsammans en plansch där de illustrerar vad de kommit fram till. Häng upp planscherna i klassrummet och fortsätt diskussionen om ett mer miljövänligt tänk!